

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРАВА ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКПП 1.2.1 «КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування

Магістр

Освітній ступінь

281 Публічне управління та адміністрування

Спеціальність

Економіко-правовий

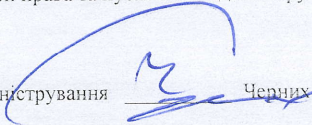
Факультет

2020 – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» для студентів ОПП «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Розробник: Філіпенко Тетяна Вячеславівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри права та публічного адміністрування МДУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри права та публічного адміністрування
Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

В.о. завідувача кафедри права та публічного адміністрування Черних С.М.

© Філіпенко Т.В., 2020 рік

© Маріупольський державний університет, 2020 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність (напрямок підготовки): 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: стаття, тези, реферат, презентація		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1	1
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання - 4: аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 120	Освітній рівень/освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Магістр</u>	32 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		118 год.	156 год.
		Індивідуальні заняття	
		2 год.	
		Вид контролю	
Екзамен			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить %:

для денної форми навчання – 50%

для заочної форми навчання – 25%

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» - оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного управління та адміністрування, вироблення практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; формування вмінь та компетенцій, необхідних для виконання функцій і реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Завдання навчальної дисципліни орієнтовані на формування компетентності у здобувачів вищої освіти відносно:

- теоретичних засад у сфері публічного управління та адміністрування, основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- суті, законів, принципів і механізмів публічного управління та адміністрування в розвитку суспільства;
- основ методології, технології та процедур публічного управління та адміністрування об'єктів публічної сфери;
- методів формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери;
- розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» спрямована на опанування наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01).
- Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК02).
- Здатність розробляти та управляти проєктами (ЗК03).
- Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології (ЗК05).
- Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію, працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства, здійснювати наукову полеміку та спілкування державно та іноземною мовами (ЗК08).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери (СК02).
- Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування (СК03).

- Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України (СК06).
- Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях (СК08).
- Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування (СК09).
- Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції (СК10).

Дисципліна використовується для формування наступних програмних результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки магістра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (ОПП «Публічне управління та адміністрування») у Маріупольському державному університеті:

Результати навчання:

- Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції (РН03).
- Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії (РН05).
- Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально- організаційних структур (РН06).
- Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень (РН11).

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» є нормативною навчальною дисципліною професійної підготовки, вивчення якої відбувається паралельно з такими дисциплінами, як: «Публічні фінанси та бюджетна політика»; «Соціальна та гуманітарна політика на державному та місцевому рівні»; «Публічна служба та кадровий менеджмент».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- предметну сферу і методологічну основу публічного управління та адміністрування;
- перспективні наукові напрями розвитку публічного управління та адміністрування;
- технології та процедури формування цілей публічного управління та адміністрування;
- закони, принципи та механізми публічного управління та адміністрування;
- засади, механізми, органи, методи та стилі публічного управління та адміністрування;
- особливості публічного управління та адміністрування;
- особливості відповідальності суб'єктів публічного управління та адміністрування за правопорушення у цій сфері;

вміти:

- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта публічного управління та адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного

аналізу суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об'єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;

- визначати технологію управління суб'єктом публічної сфери, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та ресурсами, що використовуються, з урахуванням особливостей цього суб'єкта;

- розробляти процедуру та основний зміст кожного етапу формування та впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців і вартості;

- уживати заходи із впровадження сучасних форм і методів діяльності суб'єкта публічної сфери, його структурного підрозділу, оптимізації його функціональної та організаційної структури, виходячи зі змісту сучасних управлінських технологій;

- застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади публічного управління та адміністрування

Тема 1. Предмет і методологія публічного управління та адміністрування

Сутність управління та його роль у суспільстві. Визначення публічного управління (Демонд Кілінг, Джей М. Шавріц). Публічне управління та державне управління. Процес управління як упорядкування системи. Види управління. Основні поняття науки управління: влада та панування, керівництво та адміністрування, управління та менеджмент.

Предметна область теорії публічного управління. Суб'єкти та об'єкти публічного управління. Види публічного управління. Співвідношення управління та адміністрування. Адміністрування та менеджмент в публічному управлінні. Методологія, методи і механізми публічного управління та адміністрування. Функції публічного управління та адміністрування. Класифікація механізмів публічного управління. Планування, довгострокове планування та стратегічне планування. Організація та координація у публічному управлінні. Організаційна структура та її різновиди. Поняття ідеальної організаційної структури. Контроль у публічному управлінні. Види контролю та його призначення. Завдання вітчизняного публічного управління та адміністрування. Економічні засади публічного управління та адміністрування.

Тема 2. Наукові школи та концепції публічного управління та адміністрування

Періодизація розвитку управління. Управлінські революції. Етапи становлення, коло проблем та основні школи загальної теорії управління. Бюрократія в публічному управлінні та адмініструванні. Адміністративна система управління. Бюрократія та адміністрування. Концепція бюрократії Макса Вебера. Модель «адміністративної ефективності» Вудро Вільсона.

Класична (традиційна) концепція публічного управління (Old Public Management) та концепція нового публічного управління (NPM) Концепція належного врядування (Good Governance). Управлінська концепція «активізуючої держави» та мережеві управлінські концепції. Концепція «управління за цілями, результатами» (MBO). Концепція нового інституціоналізму та концепція електронного урядування. «Трирівнева концепція» публічного управління Леслі Пала. Організація масової свідомості та поведінки як елемент публічного управління. Технології управління масовою свідомістю і поведінкою. «Вікно Овертона» та «доктрина шоку». Українська модель публічного управління та адміністрування.

Тема 3. Закони та закономірності публічного управління та адміністрування

Закони публічного управління та адміністрування. Взаємозв'язок законів, закономірностей та принципів публічного управління. Об'єктивні закони публічного управління. Специфічні закони формування та ефективного функціонування системи публічного управління.

Закономірності публічного управління. Чинники вибору у публічному управлінні та адмініструванні. Базові моделі публічного управління та адміністрування.

Самоорганізація в системі публічного управління та адміністрування. Підходи у публічному управлінні та адмініструванні. Парадигма досліджень публічного управління та адміністрування.

Тема 4. Принципи публічного управління та адміністрування

Принципи публічного управління та їх ціннісний вимір (Глен Райт). Принцип зворотного зв'язку як основа публічного управління. Принципи публічного управління та адміністрування. Основні підходи до формування принципів публічного управління.

Загальносистемні принципи публічного управління. Загально методичні принципи публічного управління. Соціально-політичні принципи публічного управління. Соціально-економічні принципи публічного управління. Соціально-культурні принципи публічного управління. Принципи громадянського суспільства Європейського Союзу

Застосування принципів публічного управління. Управління зв'язками в публічному управлінні. Переговорний процес як інструмент управління зовнішніми зв'язками. Комунікативний вплив як інструмент публічного управління. Компаративний аналіз принципів публічного та державного управління.

Тема 5. Громадянське суспільство в публічному управлінні та адмініструванні

Громадянське суспільство як об'єкт публічного управління. Сутність терміну «громадянське суспільство». Основні передумови виникнення громадянського суспільства. Становлення громадянського суспільства. Взаємозв'язок правової держави та громадянського суспільства. Інституційні основи та види громадянського суспільства. Структура громадянського суспільства. Функції та принципи громадянського суспільства в публічному управлінні. Особливості формування громадянського суспільства в Україні.

Тема 6. Зарубіжний досвід публічного управління та адміністрування

Публічне управління та адміністрування в умовах федеративної держави. Особливості публічного управління та адміністрування в умовах централізованої держави. Наддержавний рівень публічного управління та адміністрування. Реформи публічного управління та адміністрування в окремих зарубіжних державах. Причини та умови проведення адміністративних реформ у зарубіжних країнах. Функціональні адміністративні реформи. Процедурні адміністративні реформи. Структурні адміністративні реформи. Адміністративні реформи та нові інформаційні технології.

Змістовий модуль 2. Інституційні механізми публічного управління та адміністрування

Тема 7. Система суб'єктів публічного управління та адміністрування

Поняття та ознаки суб'єктів публічного управління та адміністрування. Поняття влади. Співвідношення політичної та державної влади. Публічно-владні повноваження. Форми, ознаки та особливості публічної влади. Принципи організації публічного адміністрування. Владна децентралізація публічної адміністрації. Співвіднесення понять "публічна влада", "публічне управління", "публічне адміністрування", "публічна адміністрація".

Компетенція суб'єктів публічного управління та адміністрування. Роль Президента України в системі адміністрування виконавчої влади. Система органів виконавчої влади. Запровадження нової ідеології функціонування органів публічної влади. Розподіл функцій між органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Напрями гармонізації управління й публічної політики.

Тема 8. Публічне управління та муніципальна публічна влада

Муніципальна публічна влада і місцеве самоврядування. Поняття «публічного характеру муніципальної влади». Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування, їх повноваження. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування.

Публічне адміністрування і демократичне врядування: співвідношення понять. Принципи публічного управління на муніципальному рівні. Засоби реалізації принципів публічного управління на муніципальному рівні.

Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. Взаємодія органів місцевого самоврядування та громадських організацій. Якість владно громадського партнерства на муніципальному рівні.

Тема 9. Корпоративна влада та публічне адміністрування в добровільних об'єднаннях

Сутність та значення корпоративної влади та публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях. Система корпоративної влади та публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях.

Публічне адміністрування в некомерційних організаціях. Корпоративна влада в господарських товариствах. Міжнародний та зарубіжний досвід публічного адміністрування та корпоративної влади.

Тема 10. Інструменти публічного управління та адміністрування

Поняття та види інструментів публічного управління та адміністрування. Зміст та класифікація правових актів публічного управління. Вимоги до правових актів публічного управління та наслідки їх недотримання. Підготовка, прийняття та чинність правових актів публічного управління. Ознаки та види адміністративних договорів. План як інструмент публічного управління та адміністрування

Тема 11. Адміністративні послуги держави

Поняття, ознаки та види адміністративних послуг. Законодавство у сфері надання адміністративних послуг. Державна політика у сфері надання адміністративних послуг. Інформація про адміністративні послуги. Відмінність адміністративної послуги від інших послуг в публічній сфері. Принципи надання адміністративних послуг. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг. Порядок надання адміністративних послуг. Вимоги до якості надання адміністративних послуг. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір). Центр надання адміністративних послуг. Єдиний державний портал адміністративних послуг.

Тема 12. Управлінські рішення в публічному управлінні та адмініструванні

Розвиток технологій прийняття управлінських рішень. Технології менеджменту в публічному управлінні та адмініструванні. Планування нормотворчої діяльності. Розвиток нормативно-правових баз. Комунікаційний аспект в публічному управлінні. Комунікація як засіб формування і відтворення владно-управлінських відносин та інститутів. Комунікація як ефективний інструмент забезпечення «доброго врядування» («good governance»). Негативні управлінські явища та патології. Особливості антикризового управління

Понятійно-категоріальний апарат вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень. Способи, підходи і прийоми для ефективної організації прийняття управлінського

рішення. Принципи побудови ефективної технології розробки прийняття управлінських рішень. Ефективність управлінських рішень в органах виконавчої вади.

Змістовий модуль 3. Публічне управління та адміністрування в економічній та соціальній сферах. Ефективність та відповідальність в публічному управлінні

Тема 13. Публічне управління та адміністрування в економічній сфері

Економіка як об'єкт публічного управління та адміністрування. Концепції публічного управління економічними процесами. Суб'єкти публічного управління та адміністрування в сфері економіки. Адміністративні послуги в сфері економіки.

Загальні принципи та особливості функціонування державного сектора економіки як об'єкта управління і регулювання. Ринкові інститути. Форми організації економічної діяльності приватного бізнесу. Роль приватного бізнесу у формуванні економічної стратегії держави. Приватизація як інструмент державної політики. Регуляторна політика держави відносно малого та середнього бізнесу.

Формування економічної стратегії держави. Роль міжнародних економічних організацій у формуванні державної політики у галузі управління економічним розвитком країни. Бюджет як стратегія економічної і соціальної політики. Бюджет як засіб контролю та управління економічним розвитком. Підготовка, прийняття та виконання бюджету.

Публічне управління в сфері економіки у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Витоки концепції сталого (збалансованого) розвитку. Мета й основні принципи концепції сталого (збалансованого) розвитку. Основні завдання переходу України до сталого (збалансованого) розвитку.

Тема 14. Публічне управління та адміністрування у соціальній сфері

Сутність терміна «соціальна політика». Об'єкти і суб'єкти соціальної політики. Основні напрями, цілі та принципи публічного управління соціальною політикою. Держава як гарант соціальної політики. Публічне управління соціальним захистом. Система соціального захисту населення. Види соціальної допомоги.

Державна політика у сфері розвитку культури. Державне регулювання сферою житлово-комунального господарства. Управління освітою як галузь державної діяльності. Державна політика в галузі освіти. Охорона здоров'я як складова соціальної та гуманітарної політики держави. Особливості державного управління в галузі охорони здоров'я. Державні механізми управління охороною здоров'я.

Держава як гарант «забезпеченої старості». Світовий досвід вирішення питань пенсійного забезпечення. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку пенсійного забезпечення в Україні.

Публічне управління соціальною сферою життя суспільства у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Тема 15. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління та адміністрування

Поняття корупції. Сутність термінів «корупція» та «корупційні дії». Типи корупції. Види корупції. Форми корупції. Ознаки корупційних дій. Безпосередні причини та умови розвитку корупції в публічному управлінні. Зони «підвищеного» ризику прояву корупції у сфері публічного управління.

Загальна характеристика антикорупційного національного та міжнародного законодавства. Антикорупційна стратегія України.

Тема 16. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування

Проблема оцінювання та управління якістю у публічному управлінні. Планування оцінювання та його елементи: вибір часу для оцінювання та формулювання питань, на які оцінювання має відповісти. Проблема розповсюдження та використання результатів оцінювання. Партнерське оцінювання та його переваги. Поняття ефективності та результативності публічного управління та адміністрування. Фактори результативності та ефективності публічного управління та адміністрування. Критерії ефективності та результативності публічного управління адміністрування. Специфічні особливості при визначенні ефективності публічного управління та адміністрування. Вплив сучасних тенденцій розвитку управлінської діяльності та особливостей управлінської праці на визначення їх ефективності. Сервісна складова публічного управління. Адміністративні послуги держави: соціально-економічна сутність та критерії оцінки якості надання.

Критерії та показники оцінки результативності та ефективності управлінської праці. Специфічні особливості при визначенні ефективності публічного управління. Оцінка результативності та ефективності здійснення державного управління. Детермінанти підвищення ефективності публічного управління та адміністрування. Ноосферне управління в системі державної влади.

Тема 17. Контроль у публічному управлінні та адмініструванні

Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності. Публічний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Відповідальність Кабінету Міністрів України. Види контролю. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади: парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції. Інформаційна асиметрія, гласність, прозорість та відкритість в реалізації громадського контролю. Роль самоврядування, громадських організацій, органів масової інформації в посиленні громадського контролю. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу публічного управління.

Тема 18. Законність і відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні

Дисципліна та забезпечення законності в публічному управлінні. Правопорушення та відповідальність. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування. Відповідальність державних і комунальних підприємств, установ і організацій. Відповідальність посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування. Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не перебувають на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування. Правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	Пр	Інд	С.р		Л	Пр	Інд.	С.р
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади публічного управління та адміністрування										
Тема 1. Предмет і методологія публічного управління та адміністрування	10	2	2		7	10				9
Тема 2. Наукові школи та концепції публічного управління та адміністрування	10	2	2		7	10	2	2		9
Тема 3. Закони та закономірності публічного управління та адміністрування	10	2	2		7	10				9
Тема 4. Принципи публічного управління та адміністрування	10	2	2		7	10				9
Тема 5. Громадянське суспільство в публічному управлінні та адмініструванні	10	2	2		6	10	2	2		8
Тема 6. Зарубіжний досвід публічного управління та адміністрування	10	2			6	10				8
Разом за змістовим модулем 1	60	12	10		40	38			4	4
Змістовий модуль 2. Інституційні механізми публічного управління та адміністрування										
Тема 7. Система суб'єктів публічного управління та адміністрування	10	2	2		7	10	2	2		9
Тема 8. Публічне управління та муніципальна публічна влада	10	2	2		7	10				9

Тема 9. Корпоративна влада та публічне адміністрування в добровільних об'єднаннях	10	2	2		7	10				9	
Тема 10. Інструменти публічного управління та адміністрування	10	2	2		7	10	2	2		9	
Тема 11. Адміністративні послуги держави	10				6	10					8
Тема 12. Управлінські рішення в публічному управлінні та адмініструванні	10	2	2		6	10					8
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10		40	60	4	4		52	
Змістовий модуль 3. Організаційні засади публічної управлінської діяльності											
Тема 13. Публічне управління та адміністрування в економічній сфері	10	2			7	10	2	2		9	
Тема 14. Публічне управління та адміністрування у соціальній сфері	10	2	2		7	10					9
Тема 15. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління та адміністрування	10	2	2		6	10					9
Тема 16. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування	10	2	2		6	10	2	2		9	
Тема 17. Контроль у публічному управлінні та адмініструванні	10	2	2		6	10					8
Тема 18. Законність і відповідальність у публічному	10				6	10					8

управлінні та адмініструванні										
Разом за змістовим модулем 3	60	10	8		38	60	4	4		52
Модуль 2										
ІНДЗ										
Усього годин	180	32	28	2	118	180	12	12		156

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади публічного управління та адміністрування			
1	<p>Тема 1. Предмет і методологія публічного управління та адміністрування</p> <p>1. Сутність управління та його роль у суспільстві. 2. Основні поняття науки управління: влада та панування, керівництво та адміністрування, управління та менеджмент. 3. Предмет і предметна область публічного управління та адміністрування 4. Основні ознаки та види публічного управління. 5. Методологія, методи і механізми публічного управління та адміністрування 6. Функції публічного управління та адміністрування</p>	2	2
2	<p>Тема 2. Наукові школи та концепції публічного управління та адміністрування</p> <p>1. Періодизація розвитку управлінської думки. Управлінські революції. 2. Основні теорії та школи загальної теорії державного управління. 3. Класична (традиційна) концепція публічного управління (Old Public Management) та концепція нового публічного управління (NPM) 4. Концепція належного врядування (Good Governance) 5. Управлінська концепція «активізуючої держави» та мережеві управлінські концепції 6. Концепція «управління за цілями, результатами» (MBO) 7. Концепція нового інституціоналізму та концепція електронного урядування 8. Українська модель публічного управління та адміністрування.</p>	2	
3	<p>Тема 3. Закони та закономірності публічного управління та адміністрування</p> <p>1. Об'єктивні закони публічного управління та адміністрування. 2. Специфічні закони публічного управління та адміністрування. 3. Закономірності публічного управління та адміністрування. 4. Самоорганізація в системі публічного управління та адміністрування.</p>	2	
4	<p>Тема 4. Принципи публічного управління та адміністрування</p>	2	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи до формування принципів публічного управління та адміністрування. 2. Класифікація принципів публічного управління. 3. Принципи громадянського суспільства Європейського Союзу. 4. Застосування принципів публічного управління та адміністрування 		
5	<p>Тема 5. Громадянське суспільство в публічному управлінні та адмініструванні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність громадянського суспільства. 2. Становлення громадянського суспільства. 3. Взаємозв'язок правової держави та громадянського суспільства. 4. Інституційна основа та види громадянського суспільства. 5. Функції та принципи громадянського суспільства в публічному управлінні. 6. Особливості формування громадянського суспільства в Україні. 	2	
6	<p>Тема 6. Зарубіжний досвід публічного управління та адміністрування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Публічне управління та адміністрування в умовах федеративної держави. 2. Особливості публічного управління та адміністрування в умовах централізованої держави. 3. Наддержавний рівень публічного управління та адміністрування. 4. Реформи публічного управління та адміністрування в окремих зарубіжних державах. 		
Змістовий модуль 2. Інституційні механізми публічного управління та адміністрування			
7	<p>Тема 7. Система суб'єктів публічного управління та адміністрування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки суб'єктів публічного управління та адміністрування. 2. Поняття, форми, ознаки та особливості публічної влади. 3. Співвіднесення понять "публічна влада", "публічне управління", "публічне адміністрування", "публічна адміністрація". 4. Компетенція суб'єктів публічного управління та адміністрування. 5. Роль Президента України в системі адміністрування виконавчої влади. 6. Система органів виконавчої влади. 	2	2
8	<p>Тема 8. Публічне управління та муніципальна публічна влада</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Муніципальна публічна влада і місцеве самоврядування. 2. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування, їх повноваження. 3. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування. 4. Принципи публічного управління на муніципальному рівні. 5. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. 6. Взаємодія органів місцевого самоврядування та громадських організацій. 	2	

9	<p>Тема 9. Корпоративна влада та публічне адміністрування в добровільних об'єднаннях</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та значення корпоративної влади та публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях. 2. Система корпоративної влади та публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях. 3. Публічне адміністрування в некомерційних організаціях. 4. Корпоративна влада в господарських товариствах. 5. Міжнародний та зарубіжний досвід публічного адміністрування та корпоративної влади. 	2	
10	<p>Тема 10. Інструменти публічного управління та адміністрування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види інструментів публічного управління та адміністрування. 2. Зміст та класифікація правових актів публічного управління 3. Вимоги до правових актів публічного управління та наслідки їх недотримання 4. Підготовка, прийняття та чинність правових актів публічного управління 5. Ознаки та види адміністративних договорів 6. План як інструмент публічного управління та адміністрування 	2	2
11	<p>Тема 11. Адміністративні послуги держави</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг 2. Принципи надання адміністративних послуг 3. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг 4. Порядок надання адміністративних послуг 5. Вимоги до якості надання адміністративних послуг 	2	
12	<p>Тема 12. Управлінські рішення в публічному управлінні та адмініструванні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Понятійно-категоріальний апарат вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень. 2. Розвиток технологій прийняття управлінських рішень. 3. Комунікаційний аспект в публічному управлінні. 4. Способи, підходи і прийоми для ефективно організації прийняття управлінського рішення. 5. Нормативно-правові акти як один з основних видів публічно-управлінських рішень. 6. Принципи побудови ефективно технології розробки прийняття управлінських рішень. 7. Ефективність управлінських рішень в органах виконавчої влади. 		
Змістовий модуль 3. Публічне управління та адміністрування в економічній та соціальній сферах. Ефективність та відповідальність в публічному управлінні			
13	<p>Тема 13. Публічне управління та адміністрування в економічній сфері</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економіка як об'єкт публічного управління та адміністрування. 2. Концепції публічного управління економічними процесами. 	2	2

	<p>3. Суб'єкти публічного управління та адміністрування в сфері економіки.</p> <p>4. Адміністративні послуги в сфері економіки.</p> <p>5. Формування економічної стратегії держави.</p> <p>6. Бюджет як стратегія економічної і соціальної політики.</p> <p>7. Мета й основні принципи концепції сталого (збалансованого) розвитку.</p>		
14	<p>Тема 14. Публічне управління та адміністрування у соціальній сфері</p> <p>1. Формування підходів до соціальної політики.</p> <p>2. Цілі та принципи публічного управління соціальною політикою.</p> <p>3. Публічне управління соціальним захистом.</p> <p>4. Державна політика у сфері розвитку культури.</p> <p>5. Державне регулювання сферою житлово-комунального господарства.</p> <p>6. Управління освітою як галузь державної діяльності.</p> <p>7. Особливості державного управління в галузі охорони здоров'я.</p> <p>8. Публічне управління соціальною сферою життя суспільства у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.</p>		
15	<p>Тема 15. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління та адміністрування</p> <p>1. Поняття корупції та корупційних дій.</p> <p>2. Типи корупції, види та форми корупції.</p> <p>3. Причини та умови розвитку корупції в публічному управлінні.</p> <p>4. Соціально-економічні та політичні наслідки корупції.</p> <p>5. Зони «підвищеного» ризику прояву корупції у сфері публічного управління.</p> <p>6. Загальна характеристика антикорупційного національного та міжнародного законодавства.</p> <p>7. Антикорупційна стратегія України.</p>	2	
16	<p>Тема 16. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування</p> <p>1. Поняття ефективності та результативності публічного управління та адміністрування.</p> <p>2. Критерії та показники оцінки результативності та ефективності управлінської праці.</p> <p>3. Специфічні особливості при визначенні ефективності публічного управління та адміністрування.</p> <p>4. Моделі ефективності діяльності публічних адміністрацій.</p> <p>5. Чинники формування високоефективних публічних адміністрацій.</p>	2	2
17	<p>Тема 17. Контроль у публічному управлінні та адмініструванні</p> <p>1. Сутність і види контролю у суспільстві.</p> <p>2. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності.</p> <p>3. Види контролю в публічному управлінні.</p>	2	

	4. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади. 5. Громадський контроль у сфері публічного управління.		
18	Тема 18. Законність і відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні 1. Дисципліна та забезпечення законності в публічному управлінні. 2. Правопорушення та відповідальність в сфері публічного управління. 3. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування. 4. Відповідальність державних і комунальних підприємств, установ і організацій. 5. Відповідальність посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування 6. Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не перебувають на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування. 7. Правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності.		
	Усього	28	12

6. Теми лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота передбачає необхідність самостійного опанування студентами основними теоретичними положеннями, категоріями, термінами, що використовуються даною навчальною дисципліною, а також самостійне оволодіння основними методами наукового дослідження та розвиток самостійного теоретичного мислення. Опрацьовуючи самостійно матеріал студентам бажано використовувати джерела, що запропоновані в списку рекомендованої літератури. Формами контролю виконання студентами самостійної роботи є усне або письмове опитування та перевірка правильності виконання навчальних завдань під час індивідуально-консультативної роботи викладача.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади публічного управління та адміністрування			
1	Тема 1. Предмет і методологія публічного управління та адміністрування	7	9
2	Тема 2. Наукові школи та концепції публічного управління та адміністрування	7	9
3	Тема 3. Закони та закономірності публічного управління та адміністрування	7	9
4	Тема 4. Принципи публічного управління та адміністрування	7	9

5	Тема 5. Громадянське суспільство в публічному управлінні та адмініструванні	6	8
6	Тема 6. Зарубіжний досвід публічного управління та адміністрування	6	8
Змістовий модуль 2. Інституційні механізми публічного управління та адміністрування			
7	Тема 7. Система суб'єктів публічного управління та адміністрування	7	9
8	Тема 8. Публічне управління та муніципальна публічна влада	7	9
9	Тема 9. Корпоративна влада та публічне адміністрування в добровільних об'єднаннях	7	9
10	Тема 10. Інструменти публічного управління та адміністрування	7	9
11	Тема 11. Адміністративні послуги держави	6	8
12	Тема 12. Управлінські рішення в публічному управлінні та адмініструванні	6	8
Змістовий модуль 3. Публічне управління та адміністрування в економічній та соціальній сферах. Ефективність та відповідальність в публічному управлінні			
13	Тема 13. Публічне управління та адміністрування в економічній сфері	7	9
14	Тема 14. Публічне управління та адміністрування у соціальній сфері	7	9
15	Тема 15. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління та адміністрування	7	9
16	Тема 16. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування	7	9
17	Тема 17. Контроль у публічному управлінні та адмініструванні	6	8
18	Тема 18. Законність і відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні	6	8
	Усього	118	156

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота передбачає пошук та опрацювання студентами рекомендованої літератури, підготовку рефератів та тез доповідей до засідань круглого столу, конференцій, форуму, тощо.

Мета наукової роботи студента: напрацювання самостійних творчих навичок з підготовки письмової роботи, яка представляє собою загальний огляд (аналіз) наукових публікацій та розгорнуте і аргументоване викладення власного погляду студента, з можливістю критичного підходу до деяких наукових теоретичних підходів за визначеною темою наукового дослідження.

Вимоги до змісту індивідуальної наукової роботи:

- структура роботи складається з плану, вступу, основної частини, загальних висновків, списку використаних наукових та нормативних джерел;
- вступ має містити загальний аналіз актуальності проблематики теми дослідження;
- основний зміст роботи повинен містити детальний аналіз проблематики визначеної теми наукової роботи з оглядом наукових підходів та власних аргументованих ідей до вирішення проблеми, можливий аналіз нормативного матеріалу та матеріалів юридичної практики;
- загальні висновки по роботі – коротке викладення чітко сформульованих ідей і належно обґрунтованих пропозицій основної частини, які мають науково-практичне значення і є самостійним здобутком студента;

- посилання на використані джерела.

Оформлення роботи:

- загальний обсяг всієї роботи не має перевищувати 15 друкованих сторінок (5 сторінок для тез доповідей);
- поля: верхнє, нижнє – 2 см, зліва - 2,5 см, справа –1,5 см;
- шрифт - 14 Times New Roman, інтервал – 1,5;
- нумерація сторінок у верхньому правому куті;
- посилання на використані джерела в кінці тексту.

Оцінювання: рівень аналізу наукових (нормативних) джерел, повнота розкриття теми, послідовність і правильність аргументації власних думок, якість оформлення та презентації, тощо. Тематика індивідуальної наукової роботи затверджується викладачем.

Перелік тем для індивідуального завдання

1. Структура і форми діяльності місцевих представницьких органів влади та їх удосконалення.
2. Проблеми місцевого самоврядування та шляхи його ефективного реформування.
3. Процес формування в Україні правової і соціальної держави та його вплив на систему публічного управління.
4. Удосконалення управління промисловістю в регіоні.
5. Реформування процесів взаємодії елементів системи виконавчої влади в Україні.
6. Удосконалення діяльності організаційно-економічного механізму управління розвитком міста.
7. Історія та особливості розвитку державної служби в розвинених країнах і використання їх досвіду для України.
8. Формування державної служби нового типу в Україні: мета, завдання, етапи та результати.
9. Аналіз законодавчого регулювання державної служби в Україні та напрямки його розвитку
10. Службова кар'єра, матеріальне і соціально-побутове забезпечення державних службовців, напрямки удосконалення системи мотивації.
11. Напрямки подолання корупції в системі державної служби на сучасному етапі.
12. Організаційне поведіння державних службовців: поняття, основні риси і передумови, шляхи удосконалення.
13. Зовнішні і внутрішні впливи на організаційне поведіння державних службовців: методи та способи реагування.
14. Структура адміністративних організацій: створення, функціонування і реформування.
15. Зростання ролі місцевих фінансів як обов'язковий фактор в економічній системі держави.
16. Структура системи місцевих та державних фінансових інститутів України та її удосконалення.
17. Влада і лідерство в адміністративних організаціях: поняття, види й ефективна взаємодія.
18. Методи, способи та стилі адміністративного управління в сучасних умовах.
19. Система прийняття і здійснення рішень в адміністративних організаціях.
20. Раціоналізація інформаційного забезпечення і комунікативних процесів в адміністративних організаціях.

21. Адміністративна відповідальність, підзвітність і контроль діяльності органів державного і регіонального управління.
22. Судовий, законодавчий і відомчий контроль діяльності органів адміністративного управління і їх службовців.
23. Ефективність адміністративного управління: критерії, види і методи оцінки.
24. Бюджети адміністративних організацій: формування, виконання і контроль.
25. Удосконалення організації і методів роботи виконавчого комітету міської (районної) Ради народних депутатів.
26. Організація процесу, методи розробки та контроль за реалізацією програми економічного і соціального розвитку регіону.
27. Розробка регіональної цільової програми рішення конкретної проблеми (вказати яка проблема).
28. Шляхи і методи підвищення ефективності управління персоналом державної організації.
29. Організація виконавчої влади в міському районі (місті) і основні напрямки її удосконалення.
30. Розробка і реалізація плану соціально-економічного розвитку міського району.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції (оглядові, тематичні, дискусії); робота в Інтернет, реферування, конспектування, індивідуальна робота тощо.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання рівня опанування студентом матеріалу навчальної дисципліни проводиться шляхом поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять: робота на семінарських заняттях - 65 балів; самостійна робота – 5 балів; модульна контрольна робота – 5 балів; реферат (ІНДЗ) – 10 балів. Підсумковий контроль (екзамен) – 10 балів.

Критерії оцінювання усної відповіді студента на семінарському занятті:

Робота студента на семінарському занятті оцінюється за 5-ти бальною системою:

5 балів – вичерпна і глибока відповідь на питання семінарського заняття. Студент виявив всебічне, систематичне й глибоке знання матеріалу, глибоко засвоїв основну й додаткову літературу з теми, рекомендовану планом. Доповідає активно й упевнено, не прив'язаний до конспекту. Відповідь вирізняється багатством і точністю використаних термінів. Матеріал викладається послідовно й логічно. У розумінні та викладі навчального матеріалу студент виявляє науковий підхід і творчі здібності. Після завершення доповіді відповідає на всі питання викладача та одногрупників. Студент успішно виконав практичне завдання.

4 бали – студент виявляє достатньо повне знання матеріалу, не припускається у відповіді суттєвих неточностей, засвоїв основну літературу, рекомендовану викладачем у плані семінарського заняття. Дає відповіді на запитання викладача та одногрупників. Часто звертається до конспекту. Студент виконав практичне завдання.

3 бали – студент виявляє знання матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і роботи за спеціальністю. Під час відповіді прикутий до конспекту, без допомоги якого матеріалом володіє не достатньо, припускається помилок. Відповідає на поставлені запитання з помилками, однак спроможний зі сторонньою допомогою виправити їх. Студент виконав практичне завдання.

0 балів – студент не засвоїв програмний матеріал. Відсутнє розуміння основної термінології. На запитання викладача та студентів відповіді не може. Відповіді немає або вона абсолютно не розкриває сутності питання. Практичне завдання не виконано.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Самостійна робота студента включає 2-4 завдання з кожної теми дисципліни, підготовку тематичних кросвордів, відеофільмів тощо. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за виконання самостійної роботи – 5 балів.

Критерії оцінювання модульного контролю

- 5 балів - відмінно – якщо студент відповів на всі питання та його відповідь містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; правильно сформульовані відповідні тлумачення; містить поряд з теоретичним матеріалом фактичні дані, тощо; матеріал викладений логічно і грамотно.

- 4 бали - добре – якщо студент відповів на всі запитання, однак відповідь на кожне з питань має такі недоліки: є неповною, є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, назв та сутності, нечіткі характеристики відповідних явищ; не містить посилань на нормативно-правові акти (у разі необхідності), інші джерела, викладена з порушенням логіки подання матеріалу.

- 3 бали – задовільно – якщо студент відповів на поставлені запитання, проте відповідь є неправильною або частково розкриває питання, які свідчать про поверхове знання матеріалу у студента, або незнання основних положень тем модулю.

- 0 балів – незадовільно - якщо студент відповів на поставлені запитання, проте відповідь є неправильною або частково розкриває питання, допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у студента, або їх безсистемність та поверховість, незнання основних положень тем модулю.

Критерії оцінювання реферату

Оцінка реферату здійснюється з урахуванням відповідності вимогам щодо змісту та оформленню. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за підготовку реферату за змістовим модулем – 5 балів.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Кожен екзаменаційний білет з дисципліни містить 2 теоретичні питання і 10 тестових завдань. Відповідь оцінюється в 10 балів: теоретичні питання - 5 балів, тестові завдання - 5 балів. Оцінювання теоретичних питань відбувається залежно від повноти і правильності відповіді. кожна правильна відповідь на тестове завдання оцінюється в 0,5 балів.

Оцінювання відповіді на теоретичні питання відбувається за наступними критеріями:

5 балів	теоретичні питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки
4 бали	теоретичні питання розкрито майже в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки
3 бали	значна частина теоретичних питань не була висвітлена
0 балів	більша частина питань не була висвітлена або питання повністю не розкриті

11. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Опитування та доповіді на семінарських заняттях, тестування, оцінка за реферат, оцінка за самостійну роботу, оцінка за виконане індивідуальне практичне завдання, модульна контрольна робота, екзамен.

Питання до екзамену

1. Сутність управління та його роль у суспільстві.
2. Основні поняття науки управління: влада та панування, керівництво та адміністрування, управління та менеджмент.
3. Предмет і предметна область публічного управління та адміністрування
4. Основні ознаки та види публічного управління.
5. Методологія, методи і механізми публічного управління та адміністрування
6. Функції публічного управління та адміністрування.
7. Періодизація розвитку управлінської думки. Управлінські революції.
8. Основні теорії та школи загальної теорії державного управління.
9. Класична (традиційна) концепція публічного управління (Old Public Management).
10. Бюрократія в публічному управлінні та адмініструванні.
11. Концепція бюрократії Макса Вебера.
12. Модель «адміністративної ефективності» Вудро Вільсона.
13. Концепція нового публічного управління (NPM).
14. Концепція належного врядування (Good Governance)
15. Управлінська концепція «активізуючої держави».
16. Мережеві управлінські концепції.
17. Концепція «управління за цілями, результатами» (MBO).
18. Концепція нового інституціоналізму.
19. Концепція електронного урядування
20. Українська модель публічного управління та адміністрування.
21. Об'єктивні закони публічного управління та адміністрування.
22. Специфічні закони публічного управління та адміністрування.
23. Закономірності публічного управління та адміністрування.
24. Базові моделі публічного управління та адміністрування.
25. Самоорганізація в системі публічного управління та адміністрування.
26. Підходи у публічному управлінні та адмініструванні.
27. Основні підходи до формування принципів публічного управління та адміністрування.
28. Загальносистемні принципи публічного управління.
29. Загально методичні принципи публічного управління.
30. Соціально-політичні принципи публічного управління.

31. Соціально-економічні принципи публічного управління.
32. Соціально-культурні принципи публічного управління.
33. Принципи громадянського суспільства Європейського Союзу.
34. Застосування принципів публічного управління та адміністрування.
35. Сутність громадянського суспільства.
36. Становлення громадянського суспільства.
37. Взаємозв'язок правової держави та громадянського суспільства.
38. Інституційна основа та види громадянського суспільства.
39. Функції та принципи громадянського суспільства в публічному управлінні.
40. Особливості формування громадянського суспільства в Україні.
41. Публічне управління та адміністрування в умовах федеративної держави.
42. Особливості публічного управління та адміністрування в умовах централізованої держави.
43. Наддержавний рівень публічного управління та адміністрування.
44. Реформи публічного управління та адміністрування в окремих зарубіжних державах.
45. Поняття та ознаки суб'єктів публічного управління та адміністрування.
46. Поняття, форми, ознаки та особливості публічної влади.
47. Співвіднесення понять "публічна влада", "публічне управління", "публічне адміністрування", "публічна адміністрація".
48. Компетенція суб'єктів публічного управління та адміністрування.
49. Роль Президента України в системі адміністрування виконавчої влади.
50. Система органів виконавчої влади.
51. Муніципальна публічна влада і місцеве самоврядування.
52. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування, їх повноваження.
53. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування.
54. Публічне адміністрування і демократичне врядування: співвідношення понять.
55. Принципи публічного управління на муніципальному рівні.
56. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування.
57. Взаємодія органів місцевого самоврядування та громадських організацій.
58. Сутність та значення корпоративної влади та публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях.
59. Система корпоративної влади та публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях.
60. Публічне адміністрування в некомерційних організаціях.
61. Корпоративна влада в господарських товариствах.
62. Міжнародний та зарубіжний досвід публічного адміністрування та корпоративної влади.
63. Поняття та види інструментів публічного управління та адміністрування.
64. Зміст та класифікація правових актів публічного управління
65. Вимоги до правових актів публічного управління та наслідки їх недотримання.
66. Підготовка, прийняття та чинність правових актів публічного управління.
67. Ознаки та види адміністративних договорів.
68. План як інструмент публічного управління та адміністрування.
69. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг.
70. Принципи надання адміністративних послуг.
71. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг.
72. Порядок надання адміністративних послуг.
73. Вимоги до якості надання адміністративних послуг.

74. Понятійно-категоріальний апарат вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.
75. Розвиток технологій прийняття управлінських рішень.
76. Комунікаційний аспект в публічному управлінні.
77. Способи, підходи і прийоми для ефективної організації прийняття управлінського рішення.
78. Нормативно-правові акти як один з основних видів публічно-управлінських рішень.
79. Принципи побудови ефективної технології розробки прийняття управлінських рішень.
80. Ефективність управлінських рішень в органах виконавчої влади.
81. Економіка як об'єкт публічного управління та адміністрування.
82. Концепції публічного управління економічними процесами.
83. Суб'єкти публічного управління та адміністрування в сфері економіки.
84. Адміністративні послуги в сфері економіки.
85. Формування економічної стратегії держави.
86. Бюджет як стратегія економічної і соціальної політики.
87. Мета й основні принципи концепції сталого (збалансованого) розвитку.
88. Формування підходів до соціальної політики.
89. Цілі та принципи публічного управління соціальною політикою.
90. Публічне управління соціальним захистом.
91. Державна політика у сфері розвитку культури.
92. Державне регулювання сферою житлово-комунального господарства.
93. Управління освітою як галузь державної діяльності.
94. Особливості державного управління в галузі охорони здоров'я.
95. Публічне управління соціальною сферою життя суспільства у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
96. Поняття корупції та корупційних дій.
97. Типи корупції, види та форми корупції.
98. Причини та умови розвитку корупції в публічному управлінні.
99. Соціально-економічні та політичні наслідки корупції.
100. Зони «підвищеного» ризику прояву корупції у сфері публічного управління.
101. Загальна характеристика антикорупційного національного та міжнародного законодавства.
102. Антикорупційна стратегія України.
103. Поняття ефективності та результативності публічного управління та адміністрування.
104. Вплив сучасних тенденцій розвитку управлінської діяльності та особливостей управлінської праці на визначення їх ефективності.
105. Партнерське оцінювання та його переваги.
106. Критерії та показники оцінки результативності та ефективності управлінської праці.
107. Специфічні особливості при визначенні ефективності публічного управління та адміністрування.
108. Оцінка результативності та ефективності здійснення публічного управління.
109. Детермінанти підвищення ефективності публічного управління та адміністрування.
110. Сутність і види контролю у суспільстві.
111. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності.
112. Види контролю в публічному управлінні.
113. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади.
114. Громадський контроль у сфері публічного управління.

115. Правопорушення та відповідальність в сфері публічного управління.
 116. Дисципліна та забезпечення законності в публічному управлінні.
 117. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування.
 118. Відповідальність державних і комунальних підприємств, установ і організацій.
 119. Відповідальність посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
 120. Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не перебувають на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
 121. Правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Семинарські заняття та самостійна робота													
Змістовий модуль 1						МКР 1	Змістовий модуль 2						МКР 2
T1	T2	T3	T4	T5	T6		T7	T8	T9	T10	T11	T12	
4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	5

Семинарські заняття та самостійна робота							МКР 3	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 3											
T13	T14	T15	T16	T17	T18						
3	3	3	3	3	2	5	5	5	10	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Необхідним обладнанням є персональні комп'ютери з програмним забезпеченням: MS Word, MS Excel, Pover Point.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні нормативно-правові акти

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] : прийнятий 8 лип. 2010 р. № 2456-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2010. – № 50–51. – Ст. 572. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Назва з екрана.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : прийнятий 16 січ. 2003 р. № 436-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 18, 19–20, 21–22. – Ст. 144. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Назва з екрана.
3. Кодекс адміністративного судочинства України [Електронний ресурс] : прийнятий 6 лип. 2005 р. № 2747-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>. – Назва з екрана.
4. Конституція України [Електронний ресурс] // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрана.
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : прийнятий 2 груд. 2010 р. № 2755-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2011. – № 13–14, 15–16, № 17. – Ст. 112. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Назва з екрана.
6. Про вибори народних депутатів України [Електронний ресурс] : Закон України від 17 лист. 2011 р. №4061-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2012. – № 10–11. – Ст. 73. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4061-17>. – Назва з екрана.
7. Про вибори Президента України [Електронний ресурс] : Закон України від 5 берез. 1999 р. № 474-XIV // Відом. Верховної Ради України. – 1999. – № 14. – Ст. 81. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/474-14>. – Назва з екрана.
8. Про відновлення довіри до судової влади в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 8 квіт. 2014 р. №1188-VII // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – № 23. – Ст. 870. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1188-18>. – Назва з екрана.
9. Про громадські об'єднання [Електронний ресурс] : Закон України від 22 берез. 2012 р. № 4572-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2013. – № 1. – Ст. 1. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>. – Назва з екрана.
10. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України [Електронний ресурс] : Закон України від 23 берез. 2000 р. № 1602-III // Відом. Верховної Ради України. – 2000. – № 25. – Ст. 195. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>. – Назва з екрана.
11. Про добровільне об'єднання територіальних громад [Електронний ресурс] : Закон України від 5 лют. 2015 р. № 157-VIII // Відом. Верховної Ради України. – 2015. – № 13. – Ст. 91. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-19>. – Назва з екрана.
12. Про запобігання корупції [Електронний ресурс] : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>. – Назва з екрана.
13. Про засади державної регіональної політики [Електронний ресурс] : Закон України від 5 лют. 2015 р. № 156-VIII // Відом. Верховної Ради України. – 2015. – № 13. – Ст. 90. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19>. – Назва з екрана.

14. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності [Електронний ресурс] : Закон України від 11 верес. 2003 р. № 1160-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2004. – № 9. – Ст. 79. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>. – Назва з екрана.

15. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серп. 2014 р. № 385 // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 70. – Ст. 1966. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>. – Назва з екрана.

16. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квіт. 2015 р. № 214 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 33. – Ст. 963. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF>. – Назва з екрана.

17. Про затвердження Основних концептуальних підходів до підвищення ефективності управління корпоративними правами держави [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лют. 2004 р. № 155 // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 6. – Ст. 327. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/155-2004-%D0%BF>. – Назва з екрана.

18. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 груд. 1999 р. № 2263 // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 50. – С. 77. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2263-99-%D0%BF>. – Назва з екрана.

19. Про інноваційну діяльність : Закон України [Електронний ресурс] від 4 лип. 2002 р. № 40-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>. – Назва з екрана.

20. Про інформацію : Закон України [Електронний ресурс] від 2 жовт. 1992 р. № 2657-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. – Назва з екрана.

21. Про Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс] : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – № 13. Ст. 222. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-18>. – Назва з екрана.

22. Про Конституційний Суд України [Електронний ресурс] : Закон України від 16 жовт. 1996 р. № 422/96-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/422/96-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрана.

23. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2014 р. № 333 // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 30. – Ст. 831.

24. Про культуру [Електронний ресурс] : Закон України від 14 груд. 2010 р. № 2778-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2011. – № 24. – Ст. 168. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>. – Назва з екрана.

25. Про місцеве самоврядування в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 21 трав. 1997 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрана.

26. Про місцеві державні адміністрації [Електронний ресурс] : Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // Відом. Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>. – Назва з екрана.

27. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 10 верес. 2014 р. № 442 // Офіц. вісн. України. – 2014.

– № 74. – Ст. 2105. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>. – Назва з екрана.

28. Про основи національної безпеки України [Електронний ресурс] : Закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964-15>. – Назва з екрана.

29. Про політичні партії в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2365-III // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 23. – Ст. 118. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>. – Назва з екрана.

30. Про прокуратуру [Електронний ресурс] : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII // Відом. Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>. – Назва з екрана.

31. Про Регламент Верховної Ради України [Електронний ресурс] : Закон України від 10 лют. 2010 р. № 1861-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2010. – № 14–15, 16–17. – Ст. 133. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>. – Назва з екрана.

32. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 верес. 2015 р. “Про нову редакцію Воєнної доктрини України” [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 555/2015 // Офіційний сайт Міністерства оборони України. – Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua/diyalnist/reformi-ta-planuvannya-u-sferi-oboroni/voenna-doktrina.html>. – Назва з екрана.

33. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 трав. 2015 року “Про Стратегію національної безпеки України” [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 26 трав. 2015 р. № 287/2015 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 43. – Ст. 1353. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>. – Назва з екрана.

34. Про співробітництво територіальних громад [Електронний ресурс] : Закон України від 17 черв. 2014 р. № 1508-VII // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – № 34. – Ст. 1167. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>. – Назва з екрана.

35. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 12 січ. 2015 р. № 5/2015 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 4. – Ст. 67. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015/paran10#n10>. – Назва з екрана.

36. Про схвалення Концепції вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 жовт. 2006 р. № 504-р // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 40. – Ст. 2692. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504-2006-%D1%80>. – Назва з екрана.

37. Про схвалення Стратегії підвищення ефективності діяльності суб’єктів господарювання державного сектору економіки [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 трав. 2015 р. № 662-р // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 54. – Ст. 1756. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-2015-%D1%80>. – Назва з екрана.

38. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 черв. 2014 р. [Електронний ресурс] // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 75. – Т. 1. – Ст. 2125. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011. – Назва з екрана.

39. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 409.

40. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 43.

41. Про звернення громадян: Закон України № 393/96-ВР від 2.10.1996 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.

Навчальна та наукова література

1. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення : Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко. - К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.
2. Брич В.Я. Психологія управління: навч. посібник / В.Я. Брич, М.М. Корман. – Київ: Кондор, 2013. – 384 с.
3. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посібник/ В.А. Василенко. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 420 с.
4. Взаємодія органів державної влади та громадянського суспільства : навч. посіб. / за наук. ред. Ю. П. Сурміна, А. М. Михненко. – К. : НАДУ, 2011. – 388 с.
5. Воробйова О. Сучасні управлінські моделі New Public Management і Good Governance та їх запровадження в Україні / О. Воробйова // Ефективність державного управління: Збірник наукових праць. - 2015. - Вип. 42. - С. 230-234.
6. Ворона П. В. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку представницької влади : монографія / П. В. Ворона. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 341 с.
7. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади. Стан та напрямки змін : [монографія] / Ю. І. Ганущак. – К. : Легальний статус, 2012. – 348 с.
8. Державне управління: підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
9. Державна служба в Україні: соціально-правовий та організаційний аспекти : навч. посіб. / [авт. кол. : Ю. П. Сурмін, Т. В. Мотренко, Р. А. Науменко та ін. ; за заг. ред. Р. А. Науменко, Л. М. Гогіної]. – К. : НАДУ, 2011. – 204 с.
10. Державне регулювання інноваційної інфраструктури на регіональному рівні : монографія / за заг. ред. А. О. Дегтяра. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 192 с.
11. Дзюндзюк В. Б. Публічне управління в ХХІ ст.: тенденції та виклики [Електронний ресурс] / В. Б. Дзюндзюк // Актуальні проблеми державного управління. - 2013. - № 1. - С. 9-17. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2013_1_3
12. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. Посібник / [за заг. ред. В.В. Корженка, Н.М. Мельтюхової. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
13. Електронний посібник по теорії та історії державного управління. Частина 2. / С. М. Коник та ін. (Папка 3. Библиотека. Файл: TIDU_Ел.Посіб._Частина 2.pdf)
14. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. – Т. 1-3.
15. Енциклопедія державного управління. У 8 т. – Т. 8 : Публічне врядування / наук.-ред. кол. : В. С. Загорський [та ін.] – Львів : ЛРІДУ, НАДУ, 2011. – 712 с.
16. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці / В.Р.Кігель. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 202 с.
17. Козак В. І. Публічне управління в системі координат української державності [Електронний ресурс] / В. І. Козак // Ефективність державного управління. - 2015. - Вип. 44(1). - С. 64-70. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44\(1\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44(1)_9)

18. Колпаков В.М. Теорія і практика прийняття управлінських рішень: навч. посібник / В.М. Колпаков. – Київ: МАУП, 2011. – 253 с.
19. Колташев В. Политическое лидерство [Електронний ресурс] / В. Колташев. – Режим доступа : http://lit.lib.ru/k/koltashow_w_g/text_0020-1.shtml. – Назва з титул. екрану.
20. Максвелл Дж. Розвинуь лідера у собі / Пер. з англ.. Н.Гербіш. – К.: Брайт Стар Паблішинг, 2013. – 184 с.
21. Мартиненко В. М. Демократичне врядування: проблеми теорії та практики / В. М. Мартиненко // Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. пр. Асоціації докторів наук з державного управління. – Х. : Вид-во “ДокНаукДержУпр”, 2010. – № 1. – С. 16–22.
22. Менеджмент для публічної влади : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутка. – Ніжин : Аспект Поліграф, 2011. – 360 с.
23. Мороз О. Ю. Публічне управління в Україні: проблеми становлення та ефективності [Електронний ресурс] / О. Ю. Мороз // Ефективність державного управління. - 2013. - Вип. 34.- С. 41-47. - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2013_34_6
24. Муравицька Г. Публічне управління та адміністрування як методолого-інформаційна система [Електронний ресурс] / Г. Муравицька // Актуальні проблеми державного управління. - 2016. - Вип. 2. - С. 25-30. - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2016_2_6
25. Оболенський О. Публічне управління: публічна сфера, публічне право і публічна політика – співвідношення понять / О. Оболенський, С. Лукін // Державне управління та місцеве самоврядування. - 2013. - Вип. 2. - С. 3-11. [Електронний ресурс] - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2013_2_3
26. Оболенський О. Публічне управління в умовах формаційного та цивілізаційного розвитку України [Електронний ресурс] / О. Оболенський, Н. Обушна // Державне управління та місцеве самоврядування. - 2014. - Вип. 4. - С. 61-72. - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2014_4_9
27. Обушна Н. І. Публічне управління як нова модель організації державного управління в Україні: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Н. І. Обушна // Ефективність державного управління. - 2015. - Вип. 44(1). - С. 53-63. - Режим доступа: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44\(1\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44(1)_8)
28. Основи регіонального управління в Україні : підручник / за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2012. – 576 с.
29. Плотнікова М. Ф. Публічне управління в системі розвитку територіальних громад [Електронний ресурс] / М. Ф. Плотнікова // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. 2017. - Вип. 260. - С. 266-278. Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_econ_2017_260_31
30. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / Ю.Г. Кальниш, Т. М. Лозинська, В.І. Тимцуник ; Полтав. держ. аграр. акад. – Полтава : РВВ ПДАА, 2015. – 279 с.
31. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 705 с. – Режим доступа: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/8495/1/Publichne_upravlinnia_2017.pdf
32. Строцький Р. Є. Публічне управління у сфері економіки [Електронний ресурс] / Р. Є. Строцький // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. - 2015. - № 824. - С. 106-124. - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2015_824_19

1. Сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
2. Сайт Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Громадянське суспільство і влада : інтерактивна інформаційно-аналітична система - <http://civic.kmu.gov.ua>
4. Державне управління: теорія та практика. Електронне наукове фахове видання НАДУ при Президентіві України – <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DUTP>.
5. Ліга Бізнес Інформ: www.liga.net/
6. Сайт Державної служби статистики України: www.ukrstat.gov.ua
7. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентіві України – <http://www.niss.gov.ua/>
8. Сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>
9. Сайт Національного агентства України з питань державної служби <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index>
10. Портал Центру політико-правових реформ <http://www.pravo.org.ua/>
11. Портал Інституту соціології Національної академії наук України <http://isoc.com.ua/institute/>
12. Теоретичні та прикладні питання державотворення Електронне наукове фахове видання ОРІДУ НАДУ при Президентіві України – <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/tppd/index.html>.